

CtEDO a condamnat Republica Moldova pentru aplicarea torturii față de un consumator de droguri. Curtea a constatat și ineficiența investigației faptelor de tortură

Извините, этот текст доступен только в "[Румынский](#)". For the sake of viewer convenience, the content is shown below in the alternative language. You may click the link to switch the active language.



La 13 iulie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat hotărârea în cauza Maier v. Republica Moldova (plângerea nr. 7816/13).

Cauza se referă la nerespectarea de către poliție a interdicției aplicării torturii și investigarea ineficientă a acesteia de către procuratură, inclusiv ineficiența mecanismului de control judiciar.

Maltratarea reclamantului și investigarea ineficientă

Potrivit circumstanțelor cauzei, la 20 iulie 2012, reclamantul, împreună cu M., circulau lângă secția de poliție Codru când au fost opriți de mai mulți polițiști. Amândoi au fost reținuți și escortați la secția de poliție. Potrivit reclamantului, la secția de poliție și-a exprimat dezacordul cu privire la acțiunile poliției, după care a fost maltratat

de mai mulți ofițeri de poliție, care l-au lovit cu picioarele în cap și corp timp de până la zece minute. În acest timp l-au insultat, arătând o atitudine discriminatorie clară față de consumatorii de droguri. M. a fost martor la acțiunile de maltratare a poliției.

La 25 iulie 2012, reclamantul a depus o plângere penală la Procuratura în care a solicitat investigarea maltratării sale de către ofițerii de poliție. Plângerea a fost înaintată Procuraturii s. Centru, care a audiat reclamantul și ofițerii care l-au reținut. Potrivit reclamantului, el a cerut ca tatăl lui M. și M. să fie audiați ca martori, menționând că M. a fost martorul acțiunilor de maltratare, în timp ce tatăl lui M. l-a văzut pe reclamant după incident cu semne clare de rele tratamente pe fața lui. Cu toate acestea, cei doi martori nu au fost audiați de către procuror.

Prin ordonanța sa din 29 august 2012, procuratura a refuzat să inițieze proceduri penale. Procurorul a constatat că reclamantul fusese reținut sub suspiciunea că se afla sub influența drogurilor, o suspiciune confirmată ulterior criminalistic. Mai mult, inițial îi declarase procurorului că nu avea nimic în seringi, în timp ce raportul criminalistic găsisse droguri ilegale în ele. Având în vedere aceste circumstanțe și lipsa unei explicații coerente, procurorul a constatat că declarațiile reclamantului nu erau consecvente și erau un mijloc de apărare în cadrul procedurilor penale inițiate împotriva reclamantului pentru păstrarea de droguri. La 18 septembrie 2012, reclamantul a atacat ordonanța procurorului. La 28 septembrie 2012, procurorul ierarhic superior a menținut soluția prin ordonanța sa din 29 august 2012. Reclamantul a contestat această ordonanță la Judecătoria Centru din Chișinău. În susținerile sale în fața instanței, reclamantul a menționat că cei doi martori cărora le ceruse audierea nu fuseseră încă audiați și că au fost intimidați să nu depună mărturie în legătură cu maltratarea sa. În special, M. se temea să plece de acasă și să fie arestat.

La 8 noiembrie 2012, judecătorul de instrucție a sectorului Centru a menținut ordonanțele și a respins plângerea reclamantului. Judecătorul a constatat că reclamantul și M. au încercat să distrugă probe împotriva lor și au rezistat ofițerilor care arestau, prin urmare maltratarea ar fi fost justificată.

Reclamantul a susținut că a fost maltratat continuu timp de până la zece minute și a suferit o serie de vânătăi la diferite părți ale corpului său. La doi ani după evenimente, o evaluare psihologică efectuată de Centrul de reabilitare Memoria confirmase că suferise de tulburări de stres post-traumatic. Reclamantul afirmă că polițiștii au strigat insulte asupra reclamantului în timp ce îl maltratau, arătându-le motivația discriminatorie. Reclamantul a indicat că potrivit unui studiu Promo-LEX din 2014 privind atitudinea ofițerilor de poliție moldoveni față de consumatorii de droguri, 70% dintre aceștia au considerat că consumatorii de droguri erau mai degrabă criminali decât victime ale consumului și 63% asociau consumatorii de droguri cu infractorii.

Constatările Curții

Curtea a constatat violarea art. 3 sub aspect substanțial. Având în vedere lipsa oricărei explicații plauzibile pentru originea numeroaselor vânătăi de pe diferite părți ale corpului reclamantului, Curtea a concluzionat că a fost maltratat în timpul detenției. Prin urmare, a existat o încălcare a articolului 3.

Curtea a constatat violarea art. 3 sub aspectul investigării și controlului judiciar ineficient. Curtea notează, de asemenea, că procuratura nu a intervievat niciunul dintre medicii care l-au văzut pe reclamant în 20, 23 și 24 iulie 2012, în special, medicul care l-a văzut pe reclamant în 20 iulie 2012 și care a fost singurul expert medical care a văzut reclamantul înainte de eliberare. În sfârșit, modul în care instanța națională a realizat controlul judiciar ridică

îngrijorări suplimentare. În special, în ceea ce privește originea prejudiciului reclamantului, instanța națională s-a bazat pe motive, cum ar fi faptul că utilizarea forței a fost justificată de acțiunile reclamantului. Prin urmare, Curtea a indicat că procurorii și judecătorul au luat astfel un rol activ în favorizarea ofițerilor acuzați de rele tratamente, acțiuni realizate în detrimentul reclamantului. Având în vedere cele de mai sus, Curtea a constatat că autoritățile nu și-au îndeplinit obligațiile care decurg din articolul 3 al Convenției de a asigura o investigație eficientă a acuzațiilor reclamantului de rele tratamente.

Curtea a dispus achitarea în beneficiul reclamantului a sumei de 7500 Euro cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 1500 Euro în calitate de costuri și cheltuieli. Hotărârea poate fi accesată [aici](#)

Poziția Promo-LEX și Institutului pentru Drepturile Omului (IDOM)

Potrivit Avocatului Asociației Promo-LEX, Director al Programului Drepturile Omului, Vadim Vieru, "această cauză reconfirmă încă odată că Procuratura are încă deficiențe legate de procesul de investigare a faptelor de tortură, iar controlul judiciar în astfel de cauze poate să fie formal. De asemenea, CtEDO subliniază că poliția este afectată de stereotipuri legate de consumatorii de droguri, iar aceștia sunt tratați ca și infractori, mai puțin ca persoane dependente care necesită tratament".

Potrivit Directorului Executiv IDOM, Vanu Jereghi, "autoritățile statului trebuie să atragă atenție asupra cazurilor de tortura împotriva consumatorilor de droguri. Susținem eforturile realizate de autorități până în prezent și considerăm că sistemul judiciar trebuie să fie reformat astfel ca asemenea cazuri să nu se mai repete"

Procurorii care au refuzat în pornirea urmăririi penale sunt

Eugeniu Gore și Nicolae Geru. Controlul judiciar a fost realizat de judecătorul Borislav Babenco.

Reclamantul a fost reprezentat în fața CtEDO de avocații IDOM și Promo-LEX, iar servicii de reabilitare au fost acordate de CRVT "Memoria".

Pentru mai multe informații, contactați:

Vadim Vieru, Director de Program, Avocat, Asociația Promo-LEX

GSM: +37368017507;

E-mail: vadim.vieru@promolex.md